

«Адолат»ни ёқлаган журналистлар

партияғояларига Янгиқўргонда қанот бағишишамоқда

» БПТ — партия таянчи

Қўлига қалам тутган журналист борки, энг аввало, жамиятда ижтимоий адолат тамоилининг устувор бўлиши, бошқарувда ошкоралик, очиқлик ва ҳисобдорлик тамоиллари таъминланиши тарафдоридир. Зоро, уларнинг зиммасидаги бирламчи вазифа аҳолининг жамиятилизда кетаётган ислоҳотлардан хабардорлигини таъминлаш, энг муҳим ижтимоий масалалар юзасидан жамоатчилик фикрини шакллантириш ҳамда тараққиётга тўсиқ бўлаётган муаммолар ечимиға мутасадди ташкилотлар эътиборини қаратишдир.

Узбекистон «Адолат» СДП дастурный гояларига ҳамоҳан мазкур вазифалрга ҳамиши маъсулитет билан ёндашиб келаётган «Янгиқўргон ҳаёти» газетаси таҳририятидаги БПТ аъзоларининг фаолияти эътиборга мөлкид.

Газета мухаррири Дилбар Аскарова бошлангич партия ташкилоти раиси сифатида ҳам ҳамкасларига фойвий рахбарлик килиб келмоқда. Тажрибали, қалами ўтиқр бу журналистнинг ёзган мақолалари, лавҳа ва очерхлари нафакат Наманган вилояти, балки республика матбуотида ҳам теззез кўриниб туради. Ўз касбига бўлган садоқати ва меҳру муҳаббати боис ҳамоадошлари, сафодлари ўртасида обрў-эътибор қозонган. У партияғояларини ҳаётга татбиқ этиш, куйи бўйининг тасирчанинги ошириш, нуғузини кучайтириш учун тинибтичимайди. Етакчи сифатида БПТга бирлашган ҳар бир партия аъзоси билан бамаслаҳат иш олиб боради. Уларнинг таклиф ва муҳозазаларини ерда колдирмайди, ташаббусларини кўллаб-куваттлайди. Жумладан, якнда бу ерда «Туман газетаси — туман ҳаётининг кўзгуси» мавзууда семинар бўлиб ўтди. Ўнда На-

манган вилоятидаги барча шаҳар ва туман ОАВлари раҳбарлари ҳамда етакчи журналистлари иштирок этди.

Семинар кун тартибидаги биринчи масаласи «Обод турмуш йили» дастурининг ихросига қаратилди. Диққатга сазовор томони — мазкур дастур ихроси ва уни ёритиш билан болжалик вазифалар ўз вақтида газета таҳририятидаги БПТ йилиншида ҳам кўриб чиқилиб, муҳокама этилганди. Ўнда партия аъзоларининг иштироки қандай бўлиши юзасидан келишиб олинганди. Масалан, Муҳаммадраҳим Умматов ҳудудий кесимда дастур ихросини ёртса, Дијором Йўлдошева надавлат ва ҳамоат ташкилотларига эътибор қаратилиши лозим эди. Рустам Миразимов саҳа ҳалқ таълими ва соглини сақлаш муассасаларига биритирилганди. Иш шундайдан кўбиганда, қўйи бўғинлар фаолигидаги янгиликлар, электорат учун яратилётган кўшичма имконият ва имтиёзларнинг мазмунмояхитини тушунтиришга, давлат ва ҳудудий дастурлар ихросини назорат килишига жиддий эътибор қаратишмоқда. Масалан, йил бошидан бўён ўтказилган тадбирларда Президентимизнинг Конституция кабул қилинганинг 21 йиллигига бағишиланган тантан-

лари ўз мақолалари ва ўтказаётган табирлари орқали туман аҳолиси онгу тафаккурини бойитиши, уларда амалга оширилаётган ислоҳотларга даҳдорлирни хиссина кучайтириш жарҳенида ҳам фаол иштирок этапти. Кези келгандан, қўйи бўғинлар фаолигидаги янгиликлар, электорат билан алоқаларни мустаҳкамлаш орқали ҳаракат дастурдан ўрин эгалаган вазифалар ихросини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилётганини таъкидлаш жоиз. Жумладан, қўйи бўғинлар фаоллари аҳоли орасидан таътифий мақсад ва вазифалари ҳамда социал-демократияғояларини кечирсанда ҳама мажлисидаги маърузаларидан келишиб чиқадиган хулосаларга кенг жамоатчиликнинг эътибори қаратилди. Бундан ташқари, БПТ ташаббуси билан ташкил этилган «Соглом оила — жамият таянчи», «Юксак ҳуқуқий маданият — ислоҳотлар самараси», «Конун устуворлиги — тараққиёт гарови», «Энергия тежамкорлиги — давр талаби, каби мавзулардаги давра сұхбати, очиқ мүлкот ва учрашувларда ўнлаб электорат вакилларининг иштироки таъминланди. Бу эса ҳаракат дастурда кайд этилган масалалар мояхитини чукурроқ англеш имконини берапти. Энг муҳими, ҳудудда партия дастурни кўллаб-куватловчилар сони ортмоқда.

Шу ўринда масаланинг яна бир муҳим жиҳатини таъкидлаш лозим. Янгиқўргонлик

нали маросимдаги ҳамда мамлакатимизни 2013 йилда ижтимоий иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2014 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишиланган Вазирлар Мажхамасининг мажлисидаги маърузаларидан келишиб чиқадиган хулосаларга кенг жамоатчиликнинг эътибори қаратилди. Бундан ташқари, «Адолат»чи журналистлар дастур ихроси деганда факат ижтимоий иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2014 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишиланган Вазирлар Мажхамасининг мажлисидаги маърузаларидан келишиб чиқадиган хулосаларга кенг жамоатчиликнинг эътибори қаратилди. Бундан ташқари, БПТ ташаббуси билан ташкил этилган «Соглом оила — жамият таянчи», «Юксак ҳуқуқий маданият — ислоҳотлар самараси», «Конун устуворлиги — тараққиёт гарови», «Энергия тежамкорлиги — давр талаби, каби мавзулардаги давра сұхбати, очиқ мүлкот ва учрашувларда ўнлаб электорат вакилларининг иштироки таъминланди. Бу эса ҳаракат дастурда кайд этилган масалалар мояхитини чукурроқ англеш имконини берапти. Энг муҳими, ҳудудда партия дастурни кўллаб-куватловчилар сони ортмоқда.

Шу ўринда масаланинг яна бир муҳим жиҳатини таъкидлаш лозим. Янгиқўргонлик

буш сув», «Жавобсиз қолган савол» сингари бундай танқидий чиқишиларга мутасадди ташкилотлар раҳбарлари тегишилар беришид. Кўтарилиган масалалар ўз ечимини топди. Лекин танқид сарнёғ эмас, деганларидай таҳририятнинг айрим материалларига беписандлик билан қараш холлари ҳам учраганигидан кўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз вақтида муносабатини билдирилди. Журналистлар яна қаламни кўлга олиб, иши охирга етказидилар. Газетанинг жамоатчиликнинг ўртасидаги обрўси ошиди.

Шу ўринда БПТ раиси ташаббуси билан Президентимизнинг «Давлат ҳокимиётини ва бошқарувни органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида» — ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси синови бўйича ҳуқуқий эксперимент ўтказиш хакида»ғи Фармойишинг мазмун-моҳияти, Фармойиши асосида Буҳоро ва Сармарқанд вилоятларидан ўтказилган жамиат материалларининг саккизтаси фуқароларнинг ўзини ўзи бошқарни органлари фаолиятидаги лоқайдликка қаратилди. Айниска, ўй-жой комплекси фаолиятини янада яхшилаш, соҳага йўналтирилган маблағларнинг самарали ва оқилона сарфланиши устидан назорат ёрнатиши, ёшлар бугунларни таъминлаш, аҳолига кўрсатиладиган хизматларни ошириш билан боғлиқ масалаларда партининг дастурий ғояларидан келиб чиқкан холда ёндашибилар ва бу ҳамоатчиликнинг ўртасидаги катта акс-садо берди.

Таҳририят фаолиятидаги яна бир ибрати жиҳат — бу ерда ташкил этилган «Янгиқўргон овози» ижодий ўюшмаси олиб бораётган ишлардир. Ўюшмада адабётта ва бадиий ижодга меҳр кўйган ўттидан нафардан зиёд ёшлар шугулланади. Улар айни пайтада газетанинг жойлардаги фаол жамоатчиликнинг тақомиллаштириб бораётади. Айниска, жамоатчиликнинг тақомиллаштириб бораётади. Айниска, янги қўллэзмаларнинг муҳокамаси қизғин ўтади. Ҳар илии икки-уч нафар ёш ижод-

корнинг китобини чоп этиш учун нашриётларга тавсия берилади.

— Дилбар Аскарова бошқарётган БПТ туманимиздаги энг намунали куйи ташкилот хисобланади, — дейди ўзбекистон «Адолат» СДП Янгиқўргон туман қенгаши раиси Диляфуз Тўхтасинова. — Янги ташкил этилаётган БПТ раисларига айнан шу ерда иш ўрганишларини тавсия қиласиз. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва тақори чиқишиларни таъкидлашади. Масалан, Ҳуқуқий маданият таҳририятнинг айрим материалларига бағишиланган йўлини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетганини тўғрисидаги мақолага ўз юмиб бўлмайди. Бундай пайтада сафдош журналистлар буш келишишади. Мавзуга яна қайтиб, тақори ва т

Сотиб олинадиган оғу

➤ Мулоҳаза

Автобус салонига шундоқсина кўзга кўринарли жойга чекиш мумкин эмаслигини англатувчи белги ёпишириб қўйилган. Белгиланган тартиб-қоига эса ҳаммага таалуқли. Афсуски, аксариёт ҳайдовчилар бунга амал қилмайди. Уларнинг шериклари билан телефондаги узлуксиз сұхбатига чидаш мумкинди, лекин дамбадам сигарет чекишлари...

Вахоланки, сигарет күтисига "Чекиш сиз ва атрофиниздагилар соғлиғи учун учун жиддий зарар етказади" деб ёзиб қўйилган. Ўзбекистон Республикасининг «Алкоголь ва тамаки маҳсулотларининг тартилиши ҳамда истеъмол килинининг чеклаш тўғрисидаги» конунига биноан эса нафакат жамоат транспортининг барча турларида, шунингдек, иш жойларида, соғлини саклаш, таълим ва спорт-соғломлаштириш муассасаларида, ёнгина чекиш хавфи бўлган обьектларда (жумладан, автомобилларга ёнлиғи кўшиш шохбозларидан), бошқа жамоат жойларида, масалан, музейлар, театрлар ва ҳ.к. (чекиш учун маҳсус ажратилган жойлар бундан мустасно) чекиш тақиленади.

Транспорт, ҳаво кемаларида белгиланмаган жойларда чекиш, тамаки маҳсулотини ноконуниш ишлаб чиқариш ёки оборот қилиш Мамурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс (МЖТК) ёки Жиноят кодексида назарда тутилган (қилимиш турига боғлиқ ҳолда) жавобгарликка олиб келади. Чунончи, шахар атрофида, маҳаллий ва узок масофага қатнайдиган поездларда, дарё кемаларида, шахар ичидан, шахар атрофида, шахарларро дар халқаро йўналишиларда қатнайдиган автобусларда, шунингдек, такси-ларда, йўналишиларда саломатларда ҳамда шахар электр транспортида чекиш — энг кам иш ҳакининг 2 барвари миқдорида жарима солишга сабаб бўлади.

Ўзбекистон Республикасида чакана савдо қоидларида 20 ёнга тўлмаган шахсларга тамаки маҳсулотларни сотиш, жамоат транспортни бекатларида, шу жумладан, метрополитен бекатларида, жамоат ва дам олиш жойларида, даво-лаш-профилактика со спорт-соғломлаштириш муассасалари худудида, ушбу муассасаларни тартибида чекишни ишлаб чиқариш корхоналаридан, аэропортларга, темир йўл вокзаллари ва автостанцияларга тутасиб кетган жойларда жойлашган савдо корхоналаридан тамаки маҳсулотларни сотиш тақиленади. Шунингдек, таълим, спорта диний муассасалардан камидан 500 метр радиусда жойлашган савдо корхоналаридан ҳам.

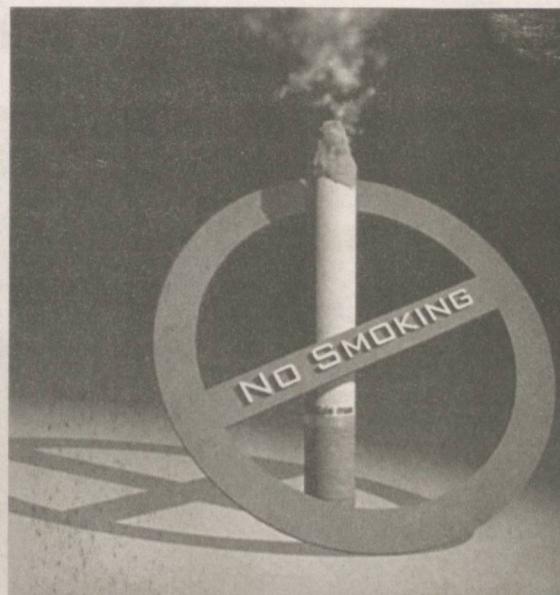
Тарихга назар ташласак, хиндулар қабиласи бевосита "кашф" этган тамакини машҳур сайди Христофор Колумб Марказий Америкадан Европага олиб келади. Кейинчалик тамаки ўсимлиги швед табиатшунси Карл Линней томондан хонакилаштирилиб, олим Жан Нико шарафига ундан олинадиган модда «нилотин», деб атала бошланади. Афсуски, ҳеч ким бу иллаларни саломатларни саклаш, таълими чекишни ишлаб чиқаришни ишлаб чиқарнини ўзимлини ўзимланиши ёмонлашиди, кон босими ошиб, буш оғриғи пайдо бўлади.

Чекиш одамнинг иш кобилиятини ошириб, асаб системасини тинчлантиради, деган фикр като. Чекишини энди бошлаган киши организми ётто бир дона сигаретдан ҳам ўтиқриз захарланиши мумкин. Бунда унинг кўнглигидан айниҳа, ранги оқириб кетади, совуқ тер босади, ланж бўлади, томирни тез уради, боши айланади, кулоги шангиллайди ва ҳоказо.

Мутахассисларнинг имлий кузатишларига қараганда, чекидиган одам салга толикида, иш суръати, самародорлиги, сифати пасайб кетади. Масалан, математика, мантлик, шахмат ва бошқа соҳаларга оид масалаларни яхши еча олмайди. Уларга турли психологияни синовлардан ўтиш ва диккатни жамалдиган масалаларни ёттириб келиб килинганда, юқоридагидек нуқсонлар аникланади.

Чекиш одамнинг иш кобилиятини ошириб, асаб системасини тинчлантиради, деган фикр като. Чекишини энди бошлаган киши организми ётто бир дона сигаретдан ҳам ўтиқриз захарланиши мумкин. Бунда унинг кўнглигидан айниҳа, ранги оқириб кетади, совуқ тер босади, ланж бўлади, томирни тез уради, боши айланади, кулоги шангиллайди ва ҳоказо.

Европада биринчилардан бўлиб Ирландия хукумти жамоат жойларида чекишни тақиленни конун чиқарди ва ундағи тартибларни бузган фуркар катта миқдорда жарима

хатто оғир хасталиклардан ҳам тутасиб кетиши мумкинлиги ишботланган.

Маълумки, аёллар ва ўсмирларнинг организми турли хил заҳарлар, айники, никотин таъсирига ўта сезигр бўлади. Бу мамлакатда вояж етмаганларга атиги бир дона сигарет сотиш ҳам жиноят сифатида баҳоланиб, айбор катта миқдорда жарима тўлаши ёки олти ойгача озодлиқдан маҳрум этилишига олиб келади.

Чекишига нима сабаб бўлади? Олимлар кептирган маҳлуматларга кўра, кичик мактаб ёшидаги ўкувчилар севимли киноактёрга, ўзидан катта йигитларга, дадасига тақлид килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаги, ўйдаги ва мактабдаги тартибларни ёқтирасмаслик ҳолатлари ҳам кузатлади. Демак, кўпчилик чекиши ана шу ёнда (11-14) бошлаши тасодифий ҳолат эмас.

Буни бир танишимнинг сўзлари ҳам исботлаб турибди. «Ўшанда ўн ён ёнда болида эдим, — дейди у.

— Бир куни ўйимизга уч-тўртчики мөхмон бўлиб келишиди. Даструхон атрофидаги гурунглабиши ўтиришаркан, иттифоко мөхмонлардан бирни мени имлаб чакириб, гузардан бир пачка сигарет олиб келиб беришиларни илтимос килидилар. Ўсмир ёшдаги бошларда кайфият бекарорлиги, ўзини кўрсатишга интилиш, атрофдагилардан устунликка ёришиш истиаг

Олмоқнинг бермоғи бор...

«Адолат» шархи

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг мамлакатимизни 2013 йилда ижтимоий-иктисодий ривожлантириш якунлари ва 2014 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига багишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги мъарузасида тилга олинган факт ва рақамлар халқимизнинг эртанинг кунга бўлган ишончини янада мустаҳкамлади, десак муболага бўлмайди. Энг аввало, 2013 йилда мамлакатимизнинг иқтисодий ва ижтимоий соҳаларда мутаносибликка эришгани, модернизация ва диверсификация ҳисобидан юқори суръатлар билан ривожланганини қузатиш мумкин. Мамлакатимиз ялпи ички маҳсулоти 8 фоизга ўси, санбат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 8,8 фоизга, қишлоқ хўжалиги – 6,8 фоизга, чакана савдо айланмаси – 14,8 фоизга ошиди. Инфляция даражаси прогноз кўрсаткичидан паст бўлди ва 6,8 фоизни ташкил этди.

Үтган йил якунларига кўра, ташки давлат қарзи ялпи ички маҳсулоти нисбатан 17 фоизни, экспорт ҳажмига нисбатан қарийб 60 фоизни ташкил этди. Юртбошимиз таъкидлагандек, бу аввалимбор хорижий инвестициялар ва умуман, четдан қарз олиси масаласига чукур ва ҳар томонлама пухта ўйлаб ёндашиб натижасидир. Глобал молиявий-иктисодий танглик давом этадиган, энг ривожланган давлатларнинг ташки қарзлари муттасил обиш боရаётган бир кезда ҳам ташки давлат қарзининг паст даражада сакланниб қолаётганинига тараққиётнинг «ўзбек мөдделе» амалда ўзини тўла оқлаганинг яққон тасдиғидир.

Давлатнинг ташки қарзи — давлатнинг бошка мамлакат, ҳалқаро иқтисодий ташкиллар ва шахслар олдиғидаги хорижий валиядада ифодаланган қарзи ҳисобланади. Қарз маҳсулотлар экспорти хисобига ёки янги заёмлар ҳисобига тўланади. Еврокомиссиянинг 2013 йилнинг май ойида тарқатган маълумотларига қаранди, жаҳон давлатларининг ташки қарзи 65 триллон АҚШ долларига етган. Ваҳоланки, 2010 йилда бу кўрсаткич 41 триллон долларга тенг бўлган. Бу ҳам ҳалқаро молиявий тангликинг ортга чекинмагани тасдиғидир.

Этиби беринг, куни-кеча АҚШ президенти Барак Обама 2015 йилнинг март ойигача давлат қарзини ошириш тўғрисидаги конунга имзо чекди. Бу эса ҳукуматнинг бир катор мажбуриятлари бўйича дефолт ёз берса инвесторларда АҚШ Молия мусасасасининг қимматбахо қоғозларига бўлган ишонч бутунлай сўнади. Таъкидлаш керакки, океанорти мамлакатининг давлат қарзлари юкори чўққиси ўтган йил охирда кутилганда, аммо сиёсий майдоннинг етакчи ўйинчилари — республикачилар ҳам, демократлар ҳам қарз мидорини ошириши шартлари хусусида яқдил тўтамга эришишлари кийин кечди.

Давлат қарзи мидорини кўтариш тўғрисидаги қарорни қўйишини оширишини берди. Мамлакат бюджетидаги оғир ахвол АҚШ Конгрессининг ҳар иккала палатасидаги республикачилар ва демократларнинг конунги ортиқа тортишувларсиз тасдиқлашга мажбур этди. Давлат қарзи лиитининг оширилиши Америка бозорларининг ёнгил тин олишига сабаб бўлди. Акс холда 27 февралдан бошлил

хукумат айрим мажбуриятлари бўйича тўловларини тўхтатиши мумкин эди. Эслатиб ўтамиш, охирги марта давлат қарзи лимити 2013 йилнинг октobeрида, аникроғи, фаолияти молиялаштирилмагани туфайли ҳукумат мусасасаларининг бир қисми иккى ҳафта мобайнида ишни тўхтатишига мажбур бўлган пайтга тўғри келганди. Ўша пайтдаги молиявий чекловлар АҚШ иқтисодиётига 24 миллиард доллар зарар келтириди.

Ҳалқаро матбуот кейинги пайтларда АҚШ дефолт қаршида колаётгани, ҳалқаро бозорлардаги «нотинчлик», долларнинг давлатлараро савдо мумаласи сифатидаги «мавзеки»ни бой бергаётгани, валюталар жангнинг тобора кескин туслётгани, энг асосий эса бойлар ва қашшоқлар чўққисидаги тафовутнинг ошириш боရаётганини борсаидаги мавзуларга тез-тез мурожаат килимокда. Шунинг учун ҳам яна жаҳон оммавий ахборот воситалари этибиори глобал иқтисодий ва молиявий кийинчиликларга, айни масалага оид тортишувларга қарататётганини бежиз эмас...

— Агар давлат қарзини ошириш тўғрисида қарор қабул килинмаса, АҚШ иқтисодиётини тартибасизлик чўлгаб олади, — деб огохлантирганди бир хафта илгари Федерал захира тизими экспертира.

Этироғ этилаётгандек, мабодо дефолт юз берса инвесторларда АҚШ Молия мусасасасининг қимматбахо қоғозларига бўлган ишонч бутунлай сўнади. Таъкидлаш керакки, океанорти мамлакатининг давлат қарзлари юкори чўққиси ўтган йил охирда кутилганда, аммо сиёсий майдоннинг етакчи ўйинчилари — республикачилар ҳам, демократлар ҳам қарз мидорини ошириши шартлари хусусида яқдил тўтамга эришишлари кийин кечди.

Давлат қарзи мидорини кўтариш тўғрисидаги қарорни қўйишини оширишини берди. Мамлакат бюджетидаги оғир ахвол АҚШ Конгрессининг ҳар иккала палатасидаги республикачилар ва демократларнинг конунги ортиқа тортишувларсиз тасдиқлашга мажбур этди. Давлат қарзи лиитининг оширилиши Америка бозорларининг ёнгил тин олишига сабаб бўлди. Акс холда 27 февралдан бошлил

да. Илгарлари бундай конунлар ортиқча баҳс ва мунозаралариз, жанжаллариз қабул килинада ва ҳаттоқи мамлакат тарихида бундай ҳодиса 74 маротаба юз берганди. Бироқ кейинги йилларда анъанавий механизм ишламай колди.

Айтиш жоизки, давлат қарзи чегараси фақат АҚШга хос тушунча. Мамлакат Конгресси 1917 йилда қарзининг максимал давражасини беғлилаган ва ўшандан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2009 йиллардан бери кўтариб келади. 2000 йиллардан бошлиб лимитни тез-тез кўтаришига тўғри келди ва ҳатто шу вақт оралигида унинг 10 маротаба ошганини қузатувчилар эътироф этишияпти. Сўнгти ўн йилларда АҚШ бошиш эмиссияси Ироқ ва Афғонистондаги қимматга тушган урушлар ҳамда 2008-2

